

HER YÖNÜYLE

ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

- Ücretliye Sağlanan Menfaatler
- Gelir Vergisi Tevkifatı
- İstisnalar, İndirimler
- Ücret Sayılan Ödemeler
- Özellikli Durumlar
- Örnek Uygulamalar ve Hesaplar

Kâmil ÖZKAN

Gelir İdaresi E. Daire Başkanı

HER YÖNÜYLE

ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

- Ücretliye Sağlanan Menfaatler
- Gelir Vergisi Tevkifatı
- İstisnalar, İndirimler
- Ücret Sayılan Ödemeler
- Özellikli Durumlar
- Örnek Uygulamalar ve Hesaplar

Kâmil ÖZKAN

İÇİNDEKİLER

1.	ÜCRET KAVRAMI VE ÜCRET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ	17
2.	HİZMET ERBABINA SAĞLANAN MENFAATLERİN VERGİLENDİRİLMESİ, ÖRNEK UYGULAMA VE HESAPLAMALAR	19
2.1.	Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek veya ödeme yapılmak suretiyle sağlanan menfaatler	19
2.1.1.	Hizmet erbabına işyeri ve müştemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler	19
2.1.2.	İşverenlerce hizmet erbabına işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde istisna	20
2.1.3.	Yemek bedelinin çalışana nakit olarak ödenmesi	21
2.1.4.	Yemek kartı veya yemek çeki verilerek yapılan ödemeler	25
2.1.5.	Perakende satış fişi ile belgelendirilen yemek giderlerinin indirim konusu yapılması	28
2.2.	Hizmet erbabına ulaşım hizmeti verilmesi veya ödeme yapılmak suretiyle sağlanan menfaatler	29
2.3.	Kadın hizmet erbabına kreş hizmeti verilmesi veya ödeme yapılmak suretiyle sağlanan menfaatler	32
2.3.1.	Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesi kapsamındaki menfaat ve ödemeler	32
2.3.2.	Yüzelli üzeri kadın işçi çalıştıran işyerleri	34
2.4.	Giyim yardımı	35
2.5.	Gıda yardımı	37
2.6.	Araç tahsisi	39
2.7.	Çalışanın araç ve akaryakıt giderlerinin karşılanması	41
2.8.	Konut tahsisi	42

2.9.	Kira yardımı.....	44
2.10.	Çalışanlara işletmenin ürettiği ürün veya hizmetlerin bedelsiz veya indirimli verilmesi.....	45
2.11.	Personelin ve çocuklarının eğitim masraflarının karşılanması ve burs verilmesi.....	47
2.11.1.	Özel öğretim kurumlarında görev yapan personelin çocuklarının burs veya indirimden yararlanması.....	47
2.11.2.	Personelin eğitim masraflarının karşılanması veya burs verilmesi.....	48
2.11.3.	Personeler eğitim verilmesi.....	50
2.11.4.	Personelin çocuklarının eğitim giderlerinin karşılanması	51
2.12.	Harcırah (Gündelik) ödemeleri.....	52
2.12.1.	Yurt içi harcırah (gündelik) ödemeleri	52
2.12.1.1.	Harcırah ödemelerinin ücret bordrosunda gösterilmesi.....	53
2.12.1.2.	Şehir içi ulaşım masraflarının belgelendirilmesi, gider kaydı ve KDV indirimi	53
2.12.1.3.	Harcırah ödemelerinde yapılan harcamalara ilişkin yüklenilen KDV	55
2.12.1.4.	Harcırah ödemelerinde damga vergisi.....	55
2.12.2.	Yurt dışı harcırahlar (gündelikler).....	55
2.12.2.1.	Yurt dışında yapılan harcamaların belgelendirilmesi ve dikkate alınacak döviz kuru.....	57
2.13.	Çalışanlara verilen hisse senedi opsiyonlarının vergilendirilmesi.....	58
2.14.	Personelere sağlanan diğer menfaatler	62
2.14.1.	Personel adına ödenen çalışma izin harçlarının gider yazılması	62
2.14.2.	Personel gecesi düzenlenmesi, iftar yemeği verilmesi.....	62
2.14.3.	Bankanın çalışanlarına sağladığı faizsiz krediler	62
2.14.4.	Çalışanlara yapılan banka promosyon ödemeleri.....	63
2.14.5.	Bayilerin veya iş ve hizmet ilişkisinde bulunulan işletmelerin satış elemanlarına ödenen primler ve sağlanan menfaatler	63
3.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ KAPSAMINDA YAPILAN ÜCRET VE ÜCRET BENZERİ ÖDEMELERİN VERGİLENDİRİLMESİ	65
4.	ÜCRET MATRAHININ TESPİTİNDE İNDİRİMLER	67
4.1.	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 190 ıncı maddesi uyarınca yapılan kesintilerle, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzeri kamu kurumları için yapılan kanuni kesintilerin indirimi	67
4.2.	Aylık çalışan sigorta prim paylarının indirimi	68
4.2.1.	Yabancı sosyal güvenlik kurumlarına ödenen primlerin indirimi.....	68
4.2.2.	Toplu ödemeler; askerlik ve doğum borçlanması ödemelerinin indirimi.....	69
4.2.3.	Fiili hizmet süresi zammı priminin indirimi.....	73
4.2.4.	Yurt dışında geçen hizmet süreleri için yapılan borçlandırmalara ilişkin ödenen primlerin indirimi	74
4.2.5.	Sigorta primlerinin gider kaydı	74
4.2.6.	Hazine tarafından karşılanan sigorta primi işveren desteğinin kurum kazancının tespitinde gelir ve gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı.....	75
4.2.7.	Eş için sosyal güvenlik kurumuna ödenen doğum borçlanması priminin indirim konusu yapılamayacağı.....	75
4.2.8.	Hizmet erbabının çocuğu için Sosyal Güvenlik Kurumuna ödediği zorunlu sağlık sigortası priminin ücret matrahından indirilemeyeceği.....	76

4.2.9.	Durdurulan sigortalılık sürelerinin ihyası için SGK'ya yapılan prim ödemelerinin ücret matrahından indirilemeyeceği	76
4.3.	Şahıs sigortası primleri	76
4.3.1.	Şahıs sigortası primlerinin indirimi	77
4.3.1.1.	Hayat sigortalarında indirim konusu yapılabilecek prim tutarı	77
4.3.1.2.	Personelin birikimsiz hayat sigortası poliçesi için ödediği primlerin ücret matrahından indirilmesi	78
4.3.1.3.	Personelin birikimli hayat sigortası poliçesi için ödediği primlerin ücret matrahından indirilmesi	79
4.3.1.4.	Personelin ödüllü birikim hayat sigortası poliçesi için ödediği primlerin ücret matrahından indirilmesi	80
4.3.1.5.	Bankadan çekilen krediler için personelin ödediği hayat sigortası primlerin ücret matrahından indirilmesi	80
4.3.2.	Küçük çocuk tanımı kapsamında değerlendirilen çocuklar	81
4.3.3.	Şahıs sigortası primlerinin belgelendirilmesi	81
4.3.4.	Sağlık sigortası için ödenen primlerin ücret matrahından indirilmesi	82
4.3.5.	Birden fazla sigorta poliçesine istinaden ödenen primlerin indirim konusu yapılması	83
4.3.6.	İşverenler tarafından çalışanlar adına ödenen özel şahıs sigortası primlerinin ücret vergi matrahından indirim konusu yapılması ve gider kaydı	83
4.3.7.	İşverenin personel ve personelin eş ve çocukları adına ödediği grup sigorta poliçe bedellerini doğrudan gider yazıp yazamayacağı	87
4.3.8.	İşverenleri tarafından personel adına ödenen özel sağlık sigortası ve ferdi kaza sigortasının gider kaydı	88
4.3.9.	Serbest meslek erbabının, yanında çalıştırdığı eşine ödediği BES ve sağlık sigortası primlerinin gider olarak indirim konusu yapıp yapılmayacağı	88
4.3.10.	İndirim tutarının hesaplanacağı ücret matrahı	88
4.3.11.	Bireysel Emeklilik Sistemine ödenen katkı paylarının indirim konusu yapılamaması	88
4.3.12.	İşveren tarafından çalışanı adına Bireysel Emeklilik Sistemine ödenen katkı payları	89
4.3.13.	Ücretli çalışan hekimlerin ödemiş olduğu mesleki ve mali sorumluluk sigortası priminin gelir vergisi matrahından indirim konusu yapılamayacağı	92
4.4.	Sendika aidatının matrahtan indirimi	93
5.	ENGELLİLİK İNDİRİMİ UYGULAMALARI	95
5.1.	Hizmet erbabında engellilik indirimi	95
5.2.	Geçmiş dönemlere ilişkin engelli indirimi uygulaması	99
5.3.	İşveren değişikliğinde engellilik indirimi uygulaması	100
5.4.	Diğer hususlar	101
6.	ASGARİ ÜCRET İSTİSNASI VE NET OLARAK BELİRLENEN ÜCRETLERİN BRÜTE İBLAĞ EDİLMESİ	103
7.	GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA EDİLEN ÜCRET ÖDEMELERİ, ÖRNEK UYGULAMALAR VE BU ÖDEMELERİN ÜCRET BORDROSUNDA GÖSTERİLMESİ	111
7.1.	Halı ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin ücretleri	111
7.2.	Vergiden muaf esnaf ve çiftçilerin yanında çalışan işçilerin ücretleri	112

7.3.	Toprak altı işletmesi olan madenlerde çalışan hizmet erbabına ödenen ücretler.....	113
7.3.1.	Toprak altı maden işletmesinde çalışan iş yeri hekiminin ücretine uygulanacak istisna ..	115
7.3.2.	Yer altında çalışan personelin yemek parası, çocuk parası ve aile yardımından gelir vergisi kesintisi	116
7.3.3.	İşçilere yapılan aynı yardımların vergisel durumu	116
7.3.4.	Kömür ocaklarında çalışan işçilere ödenen ihbar ve kıdem tazminatlarının gelir ve damga vergisi.....	117
7.3.5.	Toprak altı çalışmada fiilen çalışmanın mümkün olmadığı durumlarda istisnadan faydalanılması.....	118
7.4.	Köy muhtarları ile köylerin kâtip, korucu, imam, bekçi ve benzeri hizmetlilerine köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçi mallarını koruma bekçilerinin ücretleri.....	119
7.5.	Özel fertler, apartman ve site yönetimlerinde çalıştırılan hizmetçi, bakıcı, kapıcı, kaloriferci, bahçıvan, güvenlik görevlisi gibi hizmet erbabına ödenen ücretler	121
7.6.	Sanat okulları ile bu mahiyetteki enstitülerde, ceza ve ıslahevlerinde, darülacezelerin atölyelerinde çalışan öğrencilere, hükümlü ve tutuklulara verilen ücretler	124
7.7.	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen emekli, malûliyet, dul ve yetim aylıkları	125
7.8.	3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na tabi çalışanların ücretleri.....	130
7.9.	Yurt dışından alınan emeklilik aylıkları.....	132
7.10.	Dar mükellef kurumlardan döviz olarak elde edilen ücret gelirleri	134
7.10.1.	İrtibat büroları ve yurt dışı ücret istisnası	134
7.10.2.	Bölgesel Yönetim Merkezleri.....	142
7.11.	Millî müsabakalara iştirak eden amatör sporculara ödenen ücretler.....	144
7.11.1.	Antrenöre yapılan ücret ödemeleri.....	146
7.12.	Pilotlar ve kabin memurlarına ödenen ücretler.....	147
7.13.	Yurt dışı inşaat, montaj ve teknik hizmetlerde çalışan işçilerin ücretleri.....	149
7.13.1.	Ücret ödemesinin tamamının Türkiye'de mukim şirket/ merkez tarafından yapılması ..	150
7.13.2.	Ücret ödemesinin tamamının yurtdışındaki şube tarafından yapılması ve ücret ödemesinin ilgili ülke tarafından vergilendirilmemesi	151
7.13.3.	Ücret ödemesinin tamamının yurtdışındaki şube tarafından yapılması ve ücret ödemesinin ilgili ülke tarafından vergilendirilmesi.....	152
7.13.4.	Ücret ödemesinin kısmen Türkiye'de mukim şirket/ merkez tarafından kısmen de yurtdışındaki şube tarafından yapılması	153
7.13.5.	Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının durumu	153
7.13.6.	Grup Şirketlerine yurt dışı inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerinde çalışacak personelin temininin istisna kapsamında olmadığı.....	154
7.13.7.	Satılan ürünlere ilişkin sunulan montaj, bakım ve onarım hizmetlerinde çalışan personele yapılan ücret ödemelerinin gelir vergisinden istisna olmadığı	154
8.	DİPLOMAT MUAFLIĞI VE YABANCI ELÇİLİK VE KONSOLOSLUKLARDA ÇALIŞANLARIN ÜCRETLERİ	155
9.	TAZMİNAT VE YARDIMLARDA İSTİSNALAR VE BORDRO UYGULAMALARI	169
9.1.	Hizmet erbabına ödenen çocuk zamları/ çocuk yardımı ödemeleri	169
9.2.	Aile yardımı ödemeleri.....	171

9.3.	Doğum yardımı ve evlenme yardımı ödemesi.....	172
9.4.	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklar tarafından yapılan ödemeler.....	173
9.5.	Yardım sandıklarının statüleri gereğince kendi üyelerine yaptığı ödemeler.....	174
9.6.	Yurt dışı sosyal güvenlik kurumları tarafından yapılan ödemeler.....	175
9.7.	Kıdem tazminatları.....	176
9.7.1.	Kıdem tazminatı ödemelerine gelir vergisi istisnası uygulanması.....	176
9.7.2.	Karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatların vergilendirilmesi.....	179
9.7.3.	İhbar tazminatı ödemeleri.....	181
9.7.4.	İşsizlik ödeneği ve iş kaybı tazminatı.....	182
9.7.4.1.	İşsizlik ödeneği.....	182
9.7.4.2.	İş kaybı tazminatı.....	184
9.7.5.	İşe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ödemesi.....	185
9.7.6.	Sendikal tazminat.....	188
9.7.7.	Ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar.....	190
10.	DİĞER KANUNLARDA YER ALAN İSTİSNA VE TEŞVİK UYGULAMALARI.....	191
10.1.	3218 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	191
10.2.	5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	192
10.3.	4691 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	196
10.4.	4490 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	199
10.5.	5225 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	201
10.6.	4447 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	202
10.7.	Yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleşen yatırımlar kapsamında gelir vergisi stopaj teşviki.....	204
11.	ÜCRET OLARAK DEĞERLENDİRİLEN ÖDEMELER VE BORDRO UYGULAMALARI.....	207
11.1.	İstisna dışında kalan emeklilik, maluliyet, dul ve yetim aylıkları.....	207
11.2.	Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler.....	207
11.3.	Türkiye Büyük Millet Meclisi, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimi veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve yukarıda sayılanlara benzeyen diğer kimselere bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.....	209
11.4.	Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.....	212
11.5.	Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.....	216
11.5.1.	Bilirkişi ücretleri.....	217
11.5.2.	Uzlaştırımacı ücretinin vergilendirilmesi.....	219
11.5.3.	Resmî arabulucu ücretinin vergilendirilmesi.....	221
11.5.4.	Arabuluculuk ücretlerinin vergilendirilmesi.....	223
11.5.5.	Eksperlere yapılan ücret ödemeleri.....	224

11.5.6.	Konkordato komiserine yapılan ücret ödemeleri.....	226
11.5.7.	Kayımlık ücretleri	228
11.5.8.	Sporculara transfer ücreti veya sair adlarla yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler ..	230
11.5.8.1.	Yabancı sporcuların vergilendirilmesi	235
11.5.9.	Hakemlere yapılan ücret ödemeleri	237
11.5.10.	Jokey ve jokey yamaklarına yapılan ücret ödemeleri	240
12.	TEK İŞVEREN - BİRDEN FAZLA İŞVEREN SAYILMA	245
12.1.	Kamu işyerlerinde çalışanların durumu	245
12.2.	Özel sektör çalışanlarının durumu	249
13.	YILLIK BEYANNAME İLE BEYAN EDİLMESİ GEREKEN ÜCRETLER	253
13.1.	Yıllık beyana tabi ücret gelirleri	253
13.2.	İstisna kapsamında ücret geliri elde edenlerin durumu	268
14.	YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİNDE İNDİRİMLER	275
14.1.	Şahıs sigorta primlerinin beyannamede indirimi	275
14.2.	Eğitim harcamalarının beyannamede indirimi.....	277
14.2.1.	Mesleki faaliyetlerle ilgili olan eğitim giderlerinin indirim konusu yapılması	278
14.2.2.	Yurt dışında dil eğitimi için yapılan ödemelerin indirim konusu yapılamayacağı	278
14.2.3.	Kültürel kitap, dergi ve roman alımları için ödenen bedellerin indirim konusu yapılamayacağı.....	278
14.2.4.	Devlet üniversitesinde okuyan çocuğun harç ücretinin indirimi.....	278
14.2.5.	Sınav hizmetine ilişkin yapılan ödemelerin ücretinin indirim konusu yapılamayacağı	279
14.2.6.	Özel bir üniversitede okuyan çocuğun eğitim giderlerinin indirimi	279
14.2.7.	Vakıflar tarafından kurulan özel üniversitelere çocuk için ödenen eğitim ücretlerinin indirim konusu yapılamayacağı.....	279
14.2.8.	Çocuklar adına düzenlenen yurt ücreti (konaklama+yemek) faturasının indirim konusu yapılması.....	280
14.2.9.	Ayrı tespit edilebilen yemek bedelinin eğitim harcaması olarak gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılamayacağı.....	280
14.2.10.	Okul servis ücretinin eğitim gideri olarak indirim konusu yapıp yapılmayacağı	281
14.2.11.	Toplu taşımada kullanılan abonman tipi ulaşım kartına yapılan harcamanın eğitim gideri olarak kabul edilmediği	281
14.2.12.	Okul forması ve okul ayakkabısı alınmasının eğitim harcaması kapsamında indirim konusu yapılacağı	281
14.2.13.	Okulda satışı yapılan veya belirli bir satıcıdan alınması gereken okulun logosunu taşıyan tek tip okul kıyafetlerine yapılan harcamaların indirilmesi.....	281
14.2.14.	Toruna ait kreş giderini indirim konusu yapıp yapamayacağı	281
14.2.15.	Devlet üniversitesinde eğitim gören çocuk için yapılan kira ve benzeri harcamaların eğitim harcaması kapsamında indirilemeyeceği.....	282
14.2.16.	Çocuk için ödenen dersane giderlerinin indirim konusu yapılması.....	282
14.2.17.	Velayeti diğer eşte bulunan çocuk için yapılan eğitim giderinin indirim konusu yapılması.....	282
14.2.18.	Koruyucu aile olarak yapılan eğitim harcamalarının indirim konusu yapılamayacağı	283

14.2.19.	Evlat edinme öncesinde geçici bakımı üstlenilen çocukların eğitim giderlerinin indirim konusu yapılıp yapılmayacağı.....	283
14.2.20.	Çocuklara ait gitar kursu, basketbol kursu ve benzeri kurs ücretlerinin indirim konusu yapılması.....	284
14.2.21.	Tiyatro eğitimi için yapılan harcamanın eğitim gideri kapsamında indirim olarak dikkate alınabileceği.....	284
14.2.22.	Piyano ve bateri kursu ücretlerinin Gelir Vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabileceği	284
14.2.23.	Eğitim materyallerinin eğitim harcaması kapsamında indirim konusu yapılıp yapılamayacağı.....	285
14.2.24.	Öğrencilere karşılıksız verilen bursun indirim konusu yapılamayacağı.....	285
14.3.	Sağlık harcamalarının beyannamede indirimi.....	286
14.3.1.	18 yaşından büyük engelli çocuğa ait sağlık harcamalarının indirim konusu yapılıp yapılmayacağı.....	287
14.3.2.	Tüp bebek tedavisi için yapılan giderlerin sağlık harcaması kapsamında indirim konusu yapılıp yapılamayacağı.....	288
14.3.3.	Diş tedavisi için diş teli ile yapılan ortodonti sağlık harcamalarının yıllık gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılması.....	288
14.3.4.	Eş adına ödenen göz lazer tedavi masraflarının gider yazılabileceği.....	288
14.3.5.	Tansiyon ölçme cihazı, kan şekeri ölçme cihazı, güneş kremleri ve vitamin harcamalarının sağlık gideri olarak kabul edilip edilmeyeceği.....	289
14.3.6.	İşitme cihazı alımı ile tamir ve bakımı için yapılan harcamanın indirim konusu yapılması.....	289
14.3.7.	Optik çerçeve gözlük ve cam alımının indirim konusu yapılabileceği.....	289
14.3.8.	Doğum kontrolü için spiral uygulaması ile yüze (cilt) şırınga ile vitamin uygulaması kapsamında yapılan harcamalarının indirim konusu yapılıp yapılamayacağı.....	289
14.3.9.	Mastopeksi ameliyatı için yapılan harcamanın beyan edilen gelirden indirim konusu yapılıp yapılamayacağı.....	289
14.3.10.	Psikolog tedavisinde sağlık harcamasının beyan edilen gelirden indirilemeyeceği.....	290
14.3.11.	Diyetisyene ödenen hizmet bedelinin indirim konusu yapılamayacağı.....	290
14.3.12.	Destekleyici sağlık ürünleri harcamalarının yıllık gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılamayacağı.....	290
14.3.13.	Medikal maske harcamalarının gelir vergisi beyannamesinde sağlık harcaması olarak indirim konusu yapılamayacağı.....	290
14.3.14.	Sigorta şirketince karşılanmayan sağlık harcamalarının indirim konusu yapılması.....	290
14.3.15.	Sosyal Güvenlik Kurumu adına yapılan reçete kesintisi ile muayene iştirak kesintisi tutarlarının sağlık harcaması kapsamında indirim konusu yapılamayacağı.....	291
14.3.16.	Sağlık harcamasının ödeme kaydedici cihaz fişi ile belgelendirilmesi halinde indirim konusu yapılamayacağı.....	291
14.4.	Engellilik indiriminin beyannamede indirimi.....	293
14.5.	Bağış ve yardımların beyannamede indirimi.....	294
14.5.1.	Sınırlı indirilebilen bağış ve yardımlar.....	294
14.5.2.	Sınırsız indirilebilen bağış ve yardımlar.....	294
14.5.3.	Sponsorluk harcamaları.....	294
14.5.4.	Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan aynı ve nakdi bağışlar.....	295
14.5.5.	İktisadi işletmeleri hariç Türkiye Kızılai Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar.....	295

14.5.6.	Diğer kanunlara göre tamamı indirilecek bağış ve yardımlar	295
14.5.7.	Gıda bankacılığına yapılan bağışların beyannameye indirimi	296
15.	BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERİN YANINDA ÇALIŞANLARIN VERGİLENDİRİLMESİ	299
16.	DIĞER HUSUSLAR	303
16.1.	Mahkeme kararına istinaden geçmişe yönelik yapılan ücret ödemelerinin vergilendirilmesi	303
16.2.	Vergi hataları ve sehven kesilen vergilerin çalışana ve işverene iadesi	307
16.3.	Maaş avans ödemelerinden damga vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı	311
16.4.	Özel okulda çalışan öğretmen ve personele yapılan öğretim yılına hazırlık ödeneği ile aile yardımı ve ölüm yardımı ödemelerinde gelir ve damga vergisi matrahı	311
16.5.	Vakıf üniversitesi tarafından akademik personele yapılan ödemeler ile idari personele yapılan ek ödeme ve özel hizmet tazminatlarında gelir ve damga vergisi	312
16.6.	Dava sonucu şirkete ödenen vekalet ücretinin vergilendirilmesi	313
16.7.	İşten çıkarılan üst düzey yöneticilere rekabet yasağı adıyla yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılması	313
16.8.	Alt işveren tarafından yapılmayan ücret ödemelerinin üst işveren tarafından hizmet erbabına ödenmesi durumunda vergilendirme	314
16.9.	İŞKUR'un işbaşı eğitimi programına katılan personele yapılan yardımların durumu	314
16.10.	Özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimler	314
16.11.	Özel hesap döneminde bordrolu çalışanların kümülatif vergi matrahı	316
16.12.	Üniversiteye hazırlık kursu öğretmenlerine yapılan eğitim-öğretim tazminatı ödemelerinden kesinti yapıp yapılmayacağı	316
16.13.	Okulda görevli öğretmen ve personelin aynı zamanda okul bünyesinde kurulan çocuk kulübünde görevlendirilmesi dolayısıyla yapılan ödemeler	316
16.14.	Aynı işverenin farklı işyerlerinde çalışan hizmet erbabına ödenen birden fazla ücrete ilişkin gelir vergisi istisnası uygulanması	317
16.15.	İlk atama, aylıksız izin gibi kıst tahakkuklarda, ücret istisnası	317
16.16.	EYT' den emekli olup tekrar aynı yerde çalışmaya başlayan çalışanın gelir vergisi matrahı	318
16.17.	Tahkim komisyonu tarafından bilirkişilere ödenecek ücretin vergisel durumu	318
16.18.	Depremden zarar gören şirket personeline yapılan nakdi yardımların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı	318
16.19.	Avrupa Birliği ile birlikte ortaklaşa finanse edilen projeler kapsamında ücret ödemeleri	319
16.20.	Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerini ödemeleri karşılığı hizmet erbabına yapılan ödemeler	323

ÖNSÖZ

Ülkemizde, kamu çalışanları dahil takribi 21 milyon ücretli çalışan olduğu göz önüne alındığında ücret gelirlerinin vergilendirilmesinin kendine özgü bir önemi bulunmaktadır.

Ücret gelirlerinin vergilendirilmesine yönelik mevzuat hükümleri belirli olmakla birlikte, ücret sayılan ödemeler, istisnalar, indirimler, tevkifat müessesesi, yıllık beyan ve benzeri uygulamalarla karşılaşıldığında, net bilgilere ve görüşlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Ücret gelirlerinin önemli bir çoğunluğu işverenlerce tevkif suretiyle vergilendirildiğinden, yıllık beyanname vermesi gerekmeyen çalışanlar elde ettikleri net ücret geliriyle ilgilenmekte ve vergilendirmeye ilgili tüm sorumluluklar işverene ait olmaktadır.

Doğru bir vergilendirme yapılabilmesi için başta işverenlerce ücret gelirlerine ilişkin vergi ve sigorta mevzuatının iyi bilinmesi ve bu mevzuatın doğru bir şekilde uygulanması büyük önemi haizdir.

Uygulamada kullanılan ücret bordo programlarının da mevzuata uygun hazırlanması ve mevzuat değişikliklerine hızlı uyum sağlaması gerekmektedir. İyi hazırlanmış ve otokontrol özellikli bordo programları, bordo uzmanlarına ve meslek mensuplarına önemli katkı sağlamaktadır.

Bu kitabımızda;

- ✓ Mümkün olduğunca teknik mevzuata girilmemiş, mevzuata kısaca yer vermeye çalışılmış, sonuca odaklanılmış,
- ✓ İdarenin konuyla ilgili güncel görüşlerine yer verilmiş,
- ✓ Konuların kolay anlaşılabilmesi için sözel anlatımın yanısıra ayrıntılı örneklerle yer verilmiş,
- ✓ Detay bilgiler örnek uygulamalarla açıklanmış,

- ✓ Ücret bordro programlarına destek olunabilmesi için örneklere yer verilmiş,
- ✓ Konu bazlı bilgiye ihtiyaç duyulduğunda, sadece ilgili bölümdeki açıklama ve örnek uygulamalara bakılması yeterli olacak şekilde bölümler hazırlanmış,
- ✓ Ücret bordrosu, ek bordro ve yıllık beyanname düzenlerken faydalanılabilecek tablo ve hesaplamalara yer verilmiştir.

Özetle, her konuda aradığınız bilgi ve örnek uygulamaları bulabileceğiniz bir kitap hazırlanmaya çalışılmıştır.

Kitap ile ilgili görüş ve önerilerinizi info@kamilozkan.com.tr e-posta adresine bildirebilirsiniz. Kitabımın yazımı esnasında bana her türlü desteği veren ve katkısını esirgemeyen, ayrıca, okuma ve redaksiyon desteği vererek de kitaba katkı sağlayan eşim Seda Özkan'a ve bana sürekli "baba yine mi çalışıyorsun bırak artık" diye serzenişte bulunan canım kızlarım DD'ye (Defne, Duru) sevgilerimi sunuyorum, bana verdikleri moral ve motivasyon ile gösterdikleri sevgi için teşekkür ediyorum.

Yine, mesleğe beşinci promosyon olarak beraber girdiğimiz vergi mevzuatı ve muhasebe konusunda bilgi ve tecrübesini beğendiğim birkaç kişiden biri olan değerli dostum Cem Arslan'a ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Sibel Balakan'a kitabımı okuyarak ilgili mevzuatı ve örnek uygulamalardaki hesaplamaları kontrol ettikleri ve redaksiyon desteği verdikleri için teşekkürlerimi sunuyorum.